

Stellingen

1. Het secularisatieonderzoek vergt een adequate integratie van verschillende typen theorieën en concepten. Philip Rieff levert hieraan in zijn werk een waardevolle bijdrage.
2. Het formuleren van een niet-reductionistische theorie over transcendentie als fenomeen *sui generis* is een kernvraagstuk bij het definiëren van religie, omdat transcendentie, in haar diverse gestalten, verwijst naar 'de aparte werkelijkheidservaring die de kern van het religieuze geloven uitmaakt' (P. Vandermeersch, *Over psychose, seksualiteit en religie*, pp. 287-288).
3. Rieffs kritische analyses van modernisering als autoriteitsprobleem vergroot ons inzicht in de complexe relaties tussen moderniteit en transcendentie.
4. Met behulp van Rieffs werk kan worden aangetoond hoezeer veel moderne theorie over religie zélf seculariserend is, omdat daarin geen plaats is voor transcendentie als fenomeen *sui generis*.
5. Zolang de psychoanalyse slechts als een atheïstische theorie wordt beschouwd, zal het onderzoek naar hedendaagse religiositeit slechts op één been hinken.
6. De typologische inwoner van de 'BV Nederland' is minstens net zozeer een 'Psychologische Mens' als dat hij *homo economicus* is.
7. Het is te hopen dat de huidige hausse in de wetenschappelijke belangstelling voor biologische verklaringsmodellen ook zal doordringen tot de theologie en vervolgens zal leiden tot de ontdekking van het cultureel DNA.
8. Om nieuwe religiositeit adequaat te kunnen bestuderen moet de ontzuiling binnen de theologie in Nederland meer worden onderzocht vanuit cultuurtheoretisch perspectief.
9. Revisionistische rancune is een slechte motor voor een kritische reflectie over de idealen van de *counter culture* van autonomie van het individu en van optimale zelfontplooiing.
10. De moderne theologie is te dualistisch. Om de eenheid van lichaam en geest opnieuw uit te drukken, moet een oud ritueel in ere worden hersteld: na afsluiting van de promotieplechtigheid moet het verzamelde College van Dekanen en Professoren een rondedans maken om de nieuwbakken doctor heen, zoals dat rond 1700 in Duitsland gebruikelijk was. (Cf. G. van der Leeuw, *Sacred and Profane Beauty: the Holy in Art*, New York, Holt, Rinehart & Winston, 1963, p. 32.)